

[Gustav Pedersen.]

Jeg skal indskrænke mig hertil, og, som jeg allerede før sagde, henviser til mine Bemærkninger under første Behandling af den midlertidige Lov. Jeg skal i øvrigt give Tilsgagn om en saglig Behandling af hele Spørgsmaalet i det Udvalg, som jeg gaar ud fra bliver nedsat, i Haab om at man vil forstaa, at det i lang Tid endnu er absolut paakrævet at værne Forbrugernes Interesser og undgaa de Prisstigninger, som alligevel til syvende og sidst rammer de erhvervsdrivende lige saa meget som Forbrugerne.

Laurits Pedersen: Efter at vi i November Maaned forlængede Prisloven til Udgangen af Februar Maaned, har vi nu Lejlighed til at behandle dette Lovforslag uden, om jeg saa maa sige, at skynde os, saaledes at visse Henvendelser fra Erhvervenes Side kan blive behandlet grundigt. Der er jo rettet en Række Henvendelser fra de forskellige Organisationer, Henvendelser, som den højtærede Minister for Handel, Industri og Søfart ved sin Udarbejdelse af Lovforslaget har taget Hensyn til, selv om nogle ret stærke Krav fra visse Erhvervsorganisationers Side om Ændringer i Prisloven alligevel til syvende og sidst ikke har bundfældet sig i Lovforslaget.

Det er klart, at denne Lovgivning, som blev paabegyndt i 1940, berører Erhvervene herhjemme i allerhøjeste Grad, og den ret kategoriske Bestemmelse i Prislovens § 8, hvorefter der hverken procentvis eller absolut maa tages en Nettoavance, der overstiger Avancen i 1940, berører alle erhvervsdrivende meget stærkt; men det maa indrømmes, at praktisk talt alle har rettet sig derefter. I Begyndelsen voldte det de handlende store Vanskeligheder at finde ud af, hvilken Avance de maatte tage; men baade Brancheforeninger og Erhvervsorganisationer og andre Organisationer, ogsaa inden for Andelsforeningerne, var i allerhøjeste Grad deres Medlemmer behjælpelige med at finde ud af, hvilke Avancer der maatte tages. Det er givet — det viser ogsaa alle de Retssager, der har været i Forbindelse med denne Lovs Bestemmelser —, at der har været nogle Mennesker, der ikke vilde rette sig efter denne Avanceberegning, men stort set har hele Handelsstanden rettet sig derefter, og man kan godt sige, at Befolkningen ikke interesserer sig saa meget for de Smaasager, der er rejst, hvor der for enkelte Varer er taget nogle faa Øre for meget. Selv om saadant jo ogsaa skal kontrolleres, er det ikke det, man interesserer sig for. Men det er klart, at saa længe vi er nødt til at

fortsætte med denne Lovgivning, kan en fri Prissudvikling ikke finde Sted, og det vil vel ogsaa stort set være saadan, at man i Virkeligheden paa mange Omraader faar højere Priser ansat end strengt taget nødvendigt. Man ved, hvorledes hele denne Prisfastlæggelse finder Sted ved Forhandling mellem Prismsyndighederne og Organisationerne inden for Industri og Handel. Man forhandler sig til Rette om, hvilke Priser der maa tages for den og den Vare, som man producerer eller sælger i Detailhandelen. Det er klart, at naar man skal fastsætte et saadant Gennemsnit, som man har Lov til at tage, bliver der visse velledelede Forretninger, der ikke under almindelige Forhold har beregnet sig stor Avance, som under saadanne Forhold i Virkeligheden faar større Fortjeneste, end de under normale Forhold vilde tage. Selv om de ikke er pligtige at gaa op til at tage den Pris, som fastsættes, er det desværre saadan, fortrinsvis for de Forretninger, der før har arbejdet med meget smaa Avancer, at de paa Grund af, at de for visse Grene af deres Produktion egentlig skal have for lidt i Avance, fordi de har kalkuleret med smaa Avancer, er tvunget til at tage den Pris, der er fastsat, for dog i nogen Grad at faa den Fortjeneste ud af det hele, som betinger en sund Forretning. Det har fundet Sted paa mangfoldige Omraader.

Men det maa alligevel siges, at den Priskontrol, som vi har haft under Krigen og i Efterkrigstiden, har virket paa en saadan Maade, at man stort set er tilfreds med den herhjemme, baade Forbrugerne og ogsaa Erhvervene. Det er klart, at der er Ønsker inden for Erhvervene om at faa en Mildnelse af disse Forhold nu, men som hele Varesituationen tegner sig, med den Vareknaphed der er til Stede, er det givet, at man i Virkeligheden i Øjeblikket ikke kan lempe paa Vilkaarene, og derfor er det min Tro, at man staar sig ved at gøre sig klart, at man maa køre igennem med det saa nogenlunde som det er, indtil andre Forhold med Hensyn til Varetilførsler gør sig gældende.

Det har sikkert ogsaa været den højtærede Ministers Grundbetragtning, da han udarbejdede disse Forslag til Ændringer i den bestaaende Prislov. Det er jo ikke betydende Ændringer, der foreslaas. Ud over det, der er nævnt af den foregaaende Taler, er i Virkeligheden den største Ændring, der er foreslaaet, Stk. 6 i § 8, hvori det hedder, at man kan faa Lov til at beregne sig en Avance, der til syvende og sidst giver en Nettoavance, som er af en rimelig Karakter. Det kan tilsyneladende